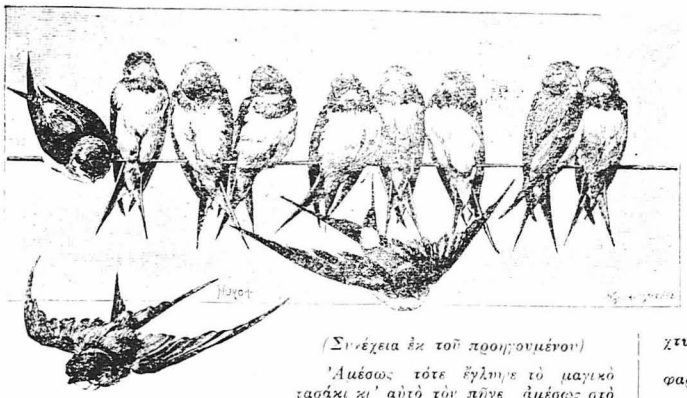

ΛΑΪΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΟ ΜΑΓΕΜΕΝΟ ΤΑΣΙ

(Παραμῦθι Ἑλληνικὸ τοῦ Ἰκονίου)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἀμέσως τότε ἔγλυψε τὸ μαγικὸ τασάκι κι' αὐτὸ τὸν πῆγε ἀμέσως στὸ νησί. Ἐκεῖ διηγήθηκε στὴν ἀδελφή του, τί εἶδε καὶ τί ἄκουσε στὴν ξενητειά. Ἐντύπωσι τοῦ κάνανε τὰ σπίτια τὰ ψηλά, τὰ ἄλογα μὲ τὶς χρυσὲς σέλες, τὰ ποριοκάλια τὰ χρυσῶ καὶ τὰ κίτρινα λεμόνια. Δὲν ἤξερε ὅμως νὰ τῆς πῇ, οὔτε τί ἦτανε αὐτά, οὔτε γιατὶ τὰ εἶχαν οἱ ἄνθρωποι, οὔτε πῶς τὰ λέγανε καὶ πῶς τὰ χρησιμοποιοῦσαν. Ἡ ἀδερφή του τότε ζήτησε κι' αὐτὴ νὰ ξενητευθῇ. Τὴν πέρνει λοιπὸν κοὶ λέει τὸ τραγουδάκι, γλύφει τὸ τασάκι καὶ μιὰ καὶ δυὸ φτάνουν στὴν πόλι.

Ὅλη μέρα χάζευαν, μὰ ὅταν βράδυασε δὲν εἶχαν ποῦ νὰ πᾶνε. Μὴν ἔφονιας τὶς συνήθειες τοῦ τόπου μπαίνουν στὰ σπίτια γιὰ, νὰ κοιμηθοῦν μὰ ἀπὸ παντοῦ τὰ διώχναν. Ὡς ποὺ τὰ πῆραν οἱ στρατιῶτε, καὶ τὰ πήγανε στὸ βασιληᾶ. Ὁ βασιληᾶς ὅταν τὰ εἶδε ἔτσι ὄμορφα, νὰ λάμπουνε σὰν ἥλιος καὶ φεγγάρι, τὰ συμπάθησε, τὰ κράτησε στὸ παλάτι καὶ τὰ περιποιήθηκε, τοὺς ἔδωσε νὰ φᾶν καὶ τὰ ἔβαλε νὰ κοιμηθοῦν σὲ πουπουλένια στρώματα, μὲ παπλώματα χρυσοκεντημένα καὶ σεντόνια σὰν τὸ χιόνι καθαρά, ποὺ μοσχοβολοῦσαν ἄνθη λεμονιᾶς καὶ ἄσπρα τριαντάφυλλα.

Τὰ χάσαν τὰ παιδιὰ ἅμα βρέθηκαν μέσα κεῖ, ἅμα εἶδαν τέτοιο παλάτι, μὲ τέτοια πολυτέλεια καὶ εἶπαν ἀναμεταξύ τους:

— Δὲν ζητᾶμε καὶ μεῖς ἀπ' τὸ τασάκι μας, νὰ μᾶς δώσῃ ἕνα παλάτι σὰν τοῦ βασιληᾶ, ἐδῶ ἀπέναντι νὰ ζοῦμε κι' ἐμεῖς σὰν βασιληάδες; Κι' ἀμέσως πῆραν τὸ τασάκι κοὶ τραγούδησαν:

«Τασάκι μου, τασάκι μου
τούτ' τὴ ζωὴ τὴν εἴδαμε
καλύτερη ζητοῦμε
ἕνα παλάτι φτιάσε μας
ἀρχόντες νὰ γεννοῦμε»

Ἀμέσως ἕνα παλάτι πειὸ μεγάλο καὶ πειὸ ὡραῖο ἀπὸ τοῦ βασιληᾶ, φάνηκε ἀπέναντι καὶ τὰ δυὸ ἀδέρφια, βρεθήκανε ἀμέσως μέσα πλούσια καὶ ἀρχοντικά.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα βούΐζε ἡ χώρα ἀπ' τὸ θαῦμα τοῦ νέου παλατιοῦ κι' ὅλος ὁ κόσμος κι' ὁ βασιληᾶς, τὸ κύτταζαν καὶ τὸ θαύμαζαν καὶ μακάριζαν τὰ δυὸ τὰ ἀδέρφια ποὺ ζοῦσαν ἐκεῖ μέσα κ' ἦσαν καὶ τόσο ὄμορφα, ποὺ λάμπανε σὰν ἥλιο, καὶ σὰν φεγγάρι!...

***

Πέρασε καιρὸς καὶ ὅλο μακαρίζανε τὰ ὄμορφα τὰ ἀδέρφια. Ἀπὸ τὸ θόρυβο ὅμως ποὺ ἔγινε ζήτησαν κι' ἡ θεῖες τους, γιὰ νὰ τὰ ἰδοῦνε. Σὰν τὰ εἶδανε δὲ νὰ λάμπουνε, ὑπονοιασθήκανε μήπως εἶνε τὰ παιδιὰ τῆς ἀδερφῆς των κι' ἀποφάσισαν νὰ τὰ ἐξαφανίσουνε. Τρέχουν λοιπὸν καὶ βρίσκουν τὴν μαμμή.

— Χαθήκαμε, τῆς λένε. Τὰ παιδιὰ τῆς ἀδερφῆς μας ζοῦν!

Τρέχει τότε ἡ μαμμή, στὸ παλάτι, κυτάζει καὶ τί νὰ δῇ; Ἡλιόλαμπρος ἦταν ὁ νέος καὶ φεγγαροπρόσωπη ἡ κοπελιά. Παραγυλάει λοιπὸν μιὰ ὥρα ποὺ βγῆκε τὸ ἀγόρι καὶ ἐπιτύχανε τὸ κορίτσι μοναχό.

— Δὲν εἶνε κοῦμα τῆς λένε, ἐοὺ νὰ κάθεσαι κλειομένη μέσα καὶ ὁ ἀδελφός σου νὰ γυρίζῃ καὶ νὰ γλεντᾶ;

Κι' ἀπὸ δῶ τὴν ἔχει καὶ ἀπὸ κεῖ τὴν φέρνει, τῆς σηκώνει τὰ μυαλὰ καὶ τὴν καταφέρνει ν' ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν ἀδερφό της, νὰ τῆς φέρει τὸ «μαγεμένο ὄργανο» ποὺ ἦταν στὸ «ἀπάτημο βουνό» γιὰ νὰ περάσῃ τὴν ὥρα της μὲ τὴ μουσική του.

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ αὐτὴ ὅμως ἄρχισε ἡ γκρίνια μέσ' στὸ σπίτι, ὡς ποὺ εἶδε καὶ ἀποφάσισε ὁ ἀδερφὸς καὶ κίνησε γιὰ νὰ φέρῃ τὸ ὄργανο. Πέρνει λοιπὸν τὸ «τάσι» του, τὸ γλύφει, τὸ φιλεῖ καὶ τὸ τάσι τὸν πάει σὲ μιὰ σπηλιά, ποὺ φύλαγε ἕνας Ἰράκος, ποὺ εἶχε μακρυὰ μαλλιὰ καὶ δύναμι νὰ πιάνῃ βράχους καὶ νὰ τοὺς στίβει σὰν λεμόνι.

Αὐτὸς φύλαγε τὸ μαγεμένο ὄργανο, ποὺ εἶχε θεία μουσική, μὰ τὰ πλήκτρα του ἦσαν ἀπὸ γλῶσσες ἀνθρώπων ὅπου πέθαναν φαρμακωμένοι. Ὅποιος τὸ ἄγγιζε φαρμακωνόταν καὶ πέθαινε ἀμέσως.

— Καλῶς τὸ πρόβατό μου, τί μοῦ φέρνεις; εἶπε ὁ Ἰράκος, ἅμα εἶδε τὸ παιδί.

Τὸ παιδὶ ἔγεμιος τὸ θαυμστουργὸ τάσι του κρασὶ καὶ τοῦ τὸ ἔδωσε νὰ πῇ. Μόλις ἤπιε ὁ Ἰράκος ἀμέσως ἀποκοιμήθηκε.

— Κοψ' του τὰ μαλλιά! Κόψ' του τὰ μαλλιά!

Ἀκούστηκαν ἀμέσως φωνὲς ἀπὸ τὸ χῶμα.

Ἦσαν τῶν ἀνθρώπων ἡ ψυχές, ποὺ εἶχε φάει ὁ Ἰράκος καὶ τὰ κόκκαλά τους κοίτονταν σὰν ὀκόνη στὴ γῆ...

Τὸ παιδὶ ἔβγαλε τότε τὸ σπαθί του κ' ἔκοψε τοῦ Ἰράκου τὰ μαλλιά, ποὺ ἅμα πέσαν καταγῆς γινήκανε φεῖδια καὶ φύγαν μέσ' στὶς πέτρες.

Ἀπὸ κάθε ρίζα μαλλιῶν χύθηκε ἀμέσως ποτάμι αἷμα. Τὸ παιδὶ σήκωσε τότε τὸ μαγαγάνι του νὰ σκοτώσῃ τὸ Ἰράκο.

— Χάρησέ μου τὴ ζωή!.. τοῦ εἶπε ὁ Ἰράκος παρακλητικά, καὶ σοῦ δίνω ὅ,τι θέλεις.

— Τὸ ὄργανο! Τὸ ὄργανο! Φώναξαν ἡ ψυχές.

— Τὸ ὄργανο, εἶπε καὶ τὸ παιδί.

— Καὶ τὴν ἀνάπαυσί μας! Καὶ τὴν ἀνάπαυσί μας! ξαναφωνάξαν ἡ ψυχές.

— Καὶ τὴν ἀνάπαυσί τους, τοῦ εἶπε τὸ παιδί.

Ὁ Ἰράκος πῆγε μέσα στὴ σπηλιὰ καὶ ἔφερε τὸ ὄργανο, ὅπου χτυποῦσε καὶ ἀνάσταινε νεκρούς.

— Μὴν τὸ ἀγγίσῃς! Μὴν τ' ἀγγίσῃς! ξαναφωνάξαν ἡ ψυχές, θὰ φαρμακωθῇς καὶ θὰ πεθάνῃς.

Τότε ὁ Ἰράκος ἔσφαξε ἕνα ἄσπρο περιστέρι κ' ἔβρεξε τὸ ὄργανο. Καὶ ἀμέσως ἡ γλῶσσες τῶν φαρμακωμένων γίναν συντεφέλιες καὶ παίζαν γυρίς νὰ βλάψτουν πειὰ κανένα.

— Καὶ τὴν ἀνάπαυσί μας!... Καὶ τὴν ἀνάπαυσί μας!... ξαναφωνάξαν ἡ ψυχές. Θέλουμε ν' ἀναπαυτοῦμε πειά!..

Ἀποφάσισε τότε τὸ παιδί, νὰ μαζέψῃ τὶς ψυχὲς ἀπ' τοὺς δρόμους καὶ τοὺς λόγγους, ποὺ ἦσαν σκορπισμένες καὶ νὰ τὶς βάλλῃ μέσα στὴ σπηλιὰ ν' ἀναπαυθοῦνε. Ἔτσι κ' ἔκαμε. Καὶ ἀπὸ τότε ὅλες ἡ σπηλιές, κατοικοῦνται ἀπὸ ψυχὲς ἀνθρώπων ποὺ χάθηκαν στοὺς δρόμους, ἢ τοὺς κατασπάραξαν στοὺς λόγγους τὰ θηρία... Καὶ ὅποιος πάει καὶ φωνάξει στὶς σπηλιὲς ἐκεῖνες τ' ἀπαντοῦνε, μὲ τὴν ἴδια τὴ φωνή του...

***

Σὰν ἔφερε τὸ ὄργανο τὸ παιδὶ στὴν ἀδελφή του, ἐχάλασεν ὁ κόσμος κι' ὁ ντουνιᾶς ἀπὸ τὴν γλύνα καὶ τὴν μελωδία του. Ὅλος ὁ κόσμος ἔτρεχε ν' ἀκούσῃ, κι' ἀκόμα κι' αὐτὸς ὁ βασιληᾶς.

Σὰν εἶδαν ὅτι γλύτωσε τὸ ἀγόρι, πάλι φοβηθήκανε ἡ θεῖες του καὶ πάλι στεῖλαν τὴν μαμμή.

— Δὲν εἶνε κοῦμα ἐοὺ νὰ λυώνῃς ἐδῶ μέσα μονάχη κι' ὁ ἀδελφός σου νὰ διασκεδάζῃ ἀπ' τὸ πρωΐ ὡς τὸ βράδυ ἔξω.

— Τί νὰ κάνω;

— Νὰ τοῦ πῆς νὰ πάῃ νὰ σοῦ φέρῃ τὴ «Περπεροῦνα», μιὰ κοπέλλα ὄμορφη καὶ γλυκειὰ γιὰ νὰ σοῦ κρατάῃ συντροφιά... Δὲν εἶνε μακρυά. Νὰ ἐκεῖ ὁ ἐκεῖνο τὸ βουνό, «καρσί», κάθεται καὶ περιμένει.

Νέα γκρίνια πάλι στὸ σπίτι. Γλυκὸ γρωμὶ δὲν ἔτρωγαν τὰ δυὸ ἀδέρφια.

— Θέλω νὰ μοῦ φέρῃς ἐκεῖνο τὸ πεντάμορφο κορίτσι γιὰ νὰ τὸ ἔχω συντροφιά.

— Βρὲ καλή μου, ἐρὲ χρυσῆ μου!

Ὄχι τὸ θέλω.

Μιὰ μέρα τόσο τὸν ἐστενοχώρησε τὸν ἀδερφό της ποὺ λυπημένος σηκώθηκε ἀπὸ τὸ τραπέζι, ἔτσι ὅπως ἦταν καὶ τράβηξε γιὰ τὸ βουνό.

Τρεῖς μέρες καὶ τρεῖς νύχτες, ἔκαμε νὰ ἀνεβῇ στὴν κορυφή.

Σὰν ἔφταασε εἶδε ἕνα παλάτι ἀπὸ μαῦρο μάρμαρο, ποὺ ἡ κοφή του ἔγγιζε τὰ οὐρανέφα.

Μιὰ ἀτσαλένια πόρτα, μὲ χρυσοῦς χαλκάδες ἦτανε μισανυχτί. Τῆς δίνει μιὰ καὶ μπαίνει, ἀλλὰ τί νὰ δῇ. Γεμᾶτο κόσμο τὸ παλάτι, ἀλλὰ ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι ἦσαν πετρωμένοι. Κι' ἀπάνω στὴν κορυφή, ἐπάνω σ' ἕνα θρόνο μὲ βελοῦδο καὶ μετάξια κόκκινα καθότανε ἡ Περπεροῦνα, τόσο ὄμορφη, ποὺ ἔκλεισε τὰ μάτια του, γιὰ νὰ μὴ τὴν βλέπῃ. Τέλος ὅταν συνῆρθε ἄρχισε νὰ τραγουδᾷ:

Ἔλα ὄμορφο κορίτσι
ἔλα γρηγορα μαζί μου,
νὰ σε πάω στὴν ἀδερφή μου.

Μὰ μόλις εἶπε τὰ λόγια αὐτὰ τὸ παιδί, μαρμάρωσε ὡς τὰ πόδια. Τότε θυμήθηκε πὼς δὲν εἶχε, ἀπὸ τὴ βιασύνη του, πάρει μαζί του τὸ «τασάκι». Κίνησε λοιπὸν νὰ γυρίσῃ πισω, γιὰ νὰ πάῃ, νὰ τὸ πάρῃ, μὰ δὲν μπόρεσε νὰ κινηθῇ. Τὰ πόδια του ἦταν πετρωμένα. Τότε ξαναγύρισε στὴ Περπεροῦνα καὶ τὴν παρακάλεσε.

Ἔλα ὄμορφο κορίτσι,
Το κακο μου μὴν τὸ θέλεις.
Ξεμαρμάρωσέ με κι' ἔλα,
Νὰ σε πάω στὴν ἀδερφή μου
Τὴν καλὴ κι' ἀγαπητη μου.

Μὰ μόλις τὰ εἶπε κι' αὐτὰ πέτρωσε ὡς τὸ στῆθος.

Λυπήθηκε τότε τὸ παιδί, τὴ ζωή του ὅπου ἔχανε καὶ γινότανε μιὰ κρύα πέτρα καὶ δακρύσαν τὰ μάτια του. Καὶ πάλι μίλησε παρακαλεστικὰ στὴν κόρη τὴν ὄμορφη καὶ τὴν σκληρή. Μὰ κείνη δὲν τὸν ἐλυπήθηκε καὶ τὸ παιδί ἔγινε μαρμάρινο ὅπως ὁ ἄλλος κόσμος ποὺ ἦταν ἐκεῖ μέσα...

(Ἀκολουθεῖ)